

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- چه ویژگی، شعرپرورین اعتصامی را از دیگر شاعران متمایز می کند؟ ۲- توضیح زیر، کدام شخصیت را معرفی می کند؟ « درطنز، هجو و هزل چیره دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (نواده فتحعلی قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار گیرد. قطعه « قلب مادر » از اوست.» الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی ج) ایرج میرزا د) محمد تقی بهار ۳- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) هدف انجمن ادبی خاقان رهایی شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و بعد از آن بود. ب) ادیب الممالک فراهانی سردبیری مجله « بهار » را برعهده داشت. ۴- نام پدید آورندگان آثار در ستون « الف » را به آثار در ستون « ب » وصل کنید. (در ستون « ب » یک مورد اضافی است.)	۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۷۵										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) سیمین دانشور</td> <td>۱- داستان باستان</td> </tr> <tr> <td>ب) میرزا حسن خان بدیع</td> <td>۲- ملاقات در شب آفتابی</td> </tr> <tr> <td>ج) علی مؤذنی</td> <td>۳- کشتی پهلو گرفته</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- سووشون</td> </tr> </tbody> </table>	« الف »	« ب »	الف) سیمین دانشور	۱- داستان باستان	ب) میرزا حسن خان بدیع	۲- ملاقات در شب آفتابی	ج) علی مؤذنی	۳- کشتی پهلو گرفته		۴- سووشون	
« الف »	« ب »											
الف) سیمین دانشور	۱- داستان باستان											
ب) میرزا حسن خان بدیع	۲- ملاقات در شب آفتابی											
ج) علی مؤذنی	۳- کشتی پهلو گرفته											
	۴- سووشون											
ب	سبک شناسی (۲ نمره) ۵- در سبک شعری کدام دوره، برخی از شاعران به کاربرد واژگان کهن مثل: بادافره، خلیدن، گلخن و... توجه داشتند؟ الف) دوره بیداری ب) دوره بازگشت ادبی ج) دوره انقلاب اسلامی د) دوره معاصر ۶- همه گزینه ها « سطح فکری » نثر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می دهد، به جز گزینه ..... الف) نثر این دوره تنوع مضمونی دارد. ب) طنز سیاسی - اجتماعی در نثر این دوره چشم نواز است. ج) مکتب های فلسفی و ادبی قرن نوزده و بیستم اروپا در ادبیات داستانی این دوره حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند. د) رمان های تاریخی، سیاسی، علمی، فلسفی و... نگاشته می شوند. ۷- جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه، ..... در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروز کاربرد چندانی ندارد. ۸- سوال های کوتاه پاسخ: الف) بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری چیست؟ ب) در « سطح ادبی » شعر دوره معاصر، علاوه بر قالب های سنتی و سپید، کدام قالب، پر کاربرد است؟ ج) دو مورد از مضامین « فکری » نثر دوره انقلاب اسلامی را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵										
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »											

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		

۲/۲۵	ج	موسیقی شعر (۶ نمره) ۹- با توجه به بیت: « برداشته دل ز کار او بخت در مانند پدر به کار او سخت » پایه های آوایی، وزن شعر و نشانه های هجایی را در جدول زیر قرار دهید.						
		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>وزن شعر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>نشانه های هجایی</td> </tr> </table>		پایه های آوایی		وزن شعر		نشانه های هجایی
	پایه های آوایی							
	وزن شعر							
	نشانه های هجایی							
۰/۱۵		۱۰- کدام گزینه، وزن معادل، نشانه های هجایی مقابل است؟ « -U- U / - UU-// -U- U / -UU- » الف) مفاعیلن ، فعلاتن // مفاعیلن ، فعلاتن ب) مفعول ، مفاعیلن // مفعول ، مفاعیلن ج) مفعول ، فاعلاتن // مفعول ، فاعلاتن د) مفتعلن ، مفاعیلن // مفتعلن ، مفاعیلن						
۰/۱۵		۱۱- در تقطیع نمونه های زیر، کدام اختیار (زبانی) شاعری استفاده شده است؟ الف) جادویی « -U- » ب) برآید « -U- »						
۰/۱۷۵		۱۲- وزن حاصل از تکرار ارکان زیر را بنویسید. « فعولن، فعولن، فعولن، فعولن »						
۱		۱۳- پس از تقطیع هجایی بیت زیر، یک نمونه اختیار زبانی و یک نمونه اختیار وزنی به کار رفته را در بیت، معلوم کنید. « تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دایر که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند »						
۰/۱۷۵		۱۴- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ دو ویژگی این نوع شعر را بنویسید. « نَفَسَم را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بندم از بند، ببینند که: / آواز از توست »						
۰/۲۵		۱۵- کوتاهی و بلندی مصراع های شعر، در کدام قالب شعر کهن، پیشینه داشته است؟ الف) مسقط ب) ترکیب بند ج) مثنوی د) مستزاد						
	د	زیبایی شناسی (۶ نمره) ۱۶- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است؟ الف) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ب) بهر این فرمود رحمان ای پسر « کل یوم هو فی شأن » ای پسر ج) حرفی است که این خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس ۱۷- بیت زیر کدام آرایه ادبی را نشان می دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید. این مه که چون منیژه لب چاه می نشست گریان به تازیانه افراسیاب رخت ۱۸- در بیت: « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید چم نداشت » الف) « لف اول » و « نشر دوم » را بیابید و بنویسید. ب) نوع « لف و نشر » را مشخص کنید.						
		« ادامه سوالات در صفحه سوم »						

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۷۵	۱۹- در کدام یک از بیت های زیر، آرایه «متناقض نما» دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) گوش ترخمی کو کز ما نظر نهوشد ب) هرچه جز بار غمت بر دل مسکین من است دست غریق یعنی فریاد بی صدایم برود از دل من، وز دل من آن نرود											
۰/۷۵	۲۰- در هر یک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت» ب» یک مورد اضافه است. «الف» «ب»											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نمایم: لیک / تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است</td> <td>۱- اغراق</td> </tr> <tr> <td>ب) آخانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست</td> <td>۲- تناقض</td> </tr> <tr> <td>ج) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از فاژگی آزار رساند بدنش را</td> <td>۳- حسن آمیزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- ایهام</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نمایم: لیک / تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است	۱- اغراق	ب) آخانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست	۲- تناقض	ج) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از فاژگی آزار رساند بدنش را	۳- حسن آمیزی		۴- ایهام	
«الف»	«ب»											
الف) ما گرچه مرد تلخ شنیدن نمایم: لیک / تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است	۱- اغراق											
ب) آخانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست	۲- تناقض											
ج) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از فاژگی آزار رساند بدنش را	۳- حسن آمیزی											
	۴- ایهام											
۰/۲۵	۲۱- با توجه به بیت: «خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده که اندر خاک می جویند ایلم جوانی را» الف) شاعر چه دلیلی برای خمیدگی پشت پیران بیان کرده است؟											
۰/۲۵	ب) این هنر شاعرانه سبب پیدایش کدام آرایه معنوی، در بیت شده است؟											
۰/۲۵	۲۲- در بیت: «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است» الف) در کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟											
۰/۱۵	ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه ها «تناسب» دارد؟											
۰/۷۵	۲۳- کدام یک از بیت های زیر، «اسلوب معادله» دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی ب) بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود هنوز می پرد از شوق چشم کوکب ها پسته بی مغز چون لب واکنده، رسوا شود											
۰/۱۵	۲۴- در بیت زیر، آرایه «تضمین» را بیابید و مورد تضمین شده را تعیین کنید. ایوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد میتلا پیوسته این بودش دعا: «الصبیر مفتاح الفرج»											
۰/۱۵	ه- نقد و تحلیل نثر و نظم (۴ نمره) ۲۵- دو آرایه ادبی در سروده زیر بیابید و بنویسید. آغوش سحر تشنه دیدار شماس است خورشید که در اوج فلک خانه اوست مهتاب خجل ز نور رخسار شماس است همسایه دیوار به دیوار شماس است											
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»											

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		

۰/۵	۲۶- با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید. از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است پر سرو کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند افسوس که افسانه سرایان همه خفتند اسدوه که اسدوه گساران همه رفتند « ملک الشعراء بهار »
۱	الف) دو مورد از ویژگی های زبانی این سروده را بنویسید. ب) شعر بالا از « ملک الشعراء بهار » است، سطح فکری آن را بررسی کنید.
۰/۵	۲۷- با توجه به متن « ننه این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، وای وای، الهی روده ات بیره، چقدر حرف می زنی؟! حوصله ام سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی، گلت نخور، عسل و خربزه با هم نمی سازند! نشنید و خورد.»
۱	الف) دو مورد از ویژگی های زبانی نثر دهخدا را بنویسید. ب) یک «کنایه» و یک «ضرب المثل» را بیابید و مفهوم آن ها را بنویسید.
۰/۵	۲۸- دو مورد از ویژگی های فکری متن زیر را بنویسید. « ... مینی بوس با سرعت نه چندان زیاد پیش می رفت، نگاه کردم به مناظر اطراف جاده، بعد از هفتاد و پنج روز زندانی بودن، حس فراموش نشدنی در من ایجاد می کرد. کاش می شد گوشه ای بایستیم، این آرزو هنوز در دلم بود که ناگهان صدایی مثل شلیک گلوله بلند شد و مینی بوس افتاد به تکان های شدید. لاستیکش ترکیده بود. راننده و محافظان مسلح برای تعویض لاستیک پیاده شدند. عراقی ها مجبور شدند همانجا لاستیک را پنچرگیری کنند.» « آن بیست و سه نفر، احمد یوسف زالم.»
۲۰	موفق و سربلند باشید

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه																	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹																			
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu																			
ردیف		راهنمای تصحیح																					
۱	الف) تاریخ ادبیات (۲نمره) شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آنها. ۰/۵ ص ۷۰	۰/۵																					
۲	گزینه «ج» ایرج میرزا ۰/۲۵ ص ۱۶	۰/۲۵																					
۳	الف) درست ۰/۲۵ ص ۱۲ ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۵	۰/۵																					
۴	الف-۴ (سووشون) ۰/۲۵ ص ۷۴ ب-۱ (داستان باستان) ۰/۲۵ ص ۱۸ ج-۲ (ملاقات در شب آفتابی) ۰/۲۵ ص ۸۰	۰/۷۵																					
۵	ب) سبک شناسی (۲نمره) گزینه «الف» سبک دوره بیداری ۰/۲۵ ص ۴۳	۰/۲۵																					
۶	گزینه «ب» / طنز سیاسی - اجتماعی در نثر این دوره چشم نواز است. ۰/۲۵ ص ۹۸	۰/۲۵																					
۷	حضور راوی سوم شخص ۰/۵ ص ۴۶	۰/۵																					
۸	الف) توجه به مردم ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) قالب نیمایی ۰/۲۵ ص ۹۷ ج) بی توجهی به مادیات، دعوت به اخلاقیات استکبارستیزی، مبارزه با بی عدالتی اجتماعی، استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و دفاع از وطن «دو مورد» ۰/۵ ص ۱۰۱	۱																					
۹	ج) موسیقی شعر (نمره ۶) ۲۷ ص	۲/۲۵	<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی ۰/۷۵</td> <td>بُر دا شِیْ —</td> <td>تِ دِل زِ کَا</td> <td>ر او یَغْت</td> </tr> <tr> <td>وزن شعر ۰/۷۵</td> <td>دَر مانِ دِ</td> <td>پِ دَر بِ کَا</td> <td>ر او سَخْت</td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی ۰/۷۵</td> <td>U - -</td> <td>U - U</td> <td>- - U</td> </tr> </table> <p>توجه: «مستفعل فاعلات فع کن» نیز معادل این وزن است.</p>					پایه های آوایی ۰/۷۵	بُر دا شِیْ —	تِ دِل زِ کَا	ر او یَغْت	وزن شعر ۰/۷۵	دَر مانِ دِ	پِ دَر بِ کَا	ر او سَخْت	نشانه های هجایی ۰/۷۵	U - -	U - U	- - U				
پایه های آوایی ۰/۷۵	بُر دا شِیْ —	تِ دِل زِ کَا	ر او یَغْت																				
وزن شعر ۰/۷۵	دَر مانِ دِ	پِ دَر بِ کَا	ر او سَخْت																				
نشانه های هجایی ۰/۷۵	U - -	U - U	- - U																				
۱۰	گزینه «د» مفتعلن مفاعِلن / مفتعلن مفاعِلن ۰/۵ ص ۵۳	۰/۵																					
۱۱	الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ۰/۲۵ ص ۵۲ ب) امکان حذف همزه ۰/۲۵ ص ۴۹	۰/۵																					
۱۲	بحر متقارب مثنی محذوف ۰/۷۵ ص ۱۰۷	۰/۷۵																					
۱۳	الف) حذف همزه هجای هفتم از مصرع اول (زبانی) ۴۹ ص ب) بلند بودن هجای پایانی در مصرع اول (وزنی) ۸۳ ص ج) امکان حذف همزه هجای سوم از مصرع دوم (زبانی) ۴۹ ص د) ابدال در هجای سیزده و چهارده مصرع دوم به جای دو هجای کوتاه یک هجای بلند آمده (وزنی) ۸۵ ص (هر مورد ۰/۵)	۱	<table border="1"> <tr> <td>تِ با خِ دا</td> <td>یِ خِ دِنِ دا</td> <td>زِ کَا زِ دِل</td> <td>خَش دَار</td> </tr> <tr> <td>- U - U</td> <td>- - U U</td> <td>- U - U</td> <td>- - «-»</td> </tr> <tr> <td>کِ رَح مَ گَر</td> <td>نَ کَ نَدُمَد</td> <td>دِ عِ خِ دا</td> <td>بِ کَ نَد</td> </tr> <tr> <td>- - - -</td> <td>- - - -</td> <td>- - - -</td> <td>- «-» U U -</td> </tr> </table>					تِ با خِ دا	یِ خِ دِنِ دا	زِ کَا زِ دِل	خَش دَار	- U - U	- - U U	- U - U	- - «-»	کِ رَح مَ گَر	نَ کَ نَدُمَد	دِ عِ خِ دا	بِ کَ نَد	- - - -	- - - -	- - - -	- «-» U U -
تِ با خِ دا	یِ خِ دِنِ دا	زِ کَا زِ دِل	خَش دَار																				
- U - U	- - U U	- U - U	- - «-»																				
کِ رَح مَ گَر	نَ کَ نَدُمَد	دِ عِ خِ دا	بِ کَ نَد																				
- - - -	- - - -	- - - -	- «-» U U -																				
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																							

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹				
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu				
ردیف	راهنمای تصحیح							نمره
۱۴	الف) شعر نیمایی (نو) ۰/۲۵ ب) شعر نیمایی وزن عروضی دارد اما تعداد هجاهای مصراع ها و نیز طول آن ها برابر نیست و قافیه در آن آزاد است. (ذکر دو مورد کافی است) ۰/۵ ص ۱۰۵							۰/۷۵
۱۵	گزینه «د» (مستزاد) ۰/۲۵ ص ۱۰۶							۰/۲۵
۱۶	د) زیبایی شناسی (۶ نمره) الف) تضاد ۰/۲۵ ص ۵۹ ب) تضمین ۰/۲۵ ص ۳۲ ج) تلمیح ۰/۲۵ ص ۲۵							۰/۷۵
۱۷	تلمیح ۰/۲۵ اشاره به داستان تاریخی بیژن و منیژه دارد. ۰/۲۵ ص ۳۰							۰/۵
۱۸	الف) لف اول: جیب ۰/۲۵ نشر دوم: می ۰/۲۵ ب) لف و نشر مرتب ۰/۲۵ ص ۶۲							۰/۷۵
۱۹	«الف» ۰/۲۵ همراهی واژه های فریاد با بی صدایی و مفهومی که این واژه ها بیان نموده اند، متناقض نما است؛ شاعر هنرمندانه دو واژه را که عقلاً ارتباط بین آنها غیر ممکن است، به هم مربوط ساخته است. ۰/۵ ص ۶۱							۰/۷۵
۲۰	الف) (۳) «حسن آمیزی» ۰/۲۵ ص ۱۱۷ ب) (۴) «ایهام» ۰/۲۵ ص ۹۰ ج) (۱) «اغراق» ۰/۲۵ ص ۹۲							۰/۷۵
۲۱	الف) دلیل خمیدگی پشت پیران این است که در خاک به دنبال جوانی می گردند. ۰/۲۵ ب) حس تعلیل ۰/۲۵ ص ۱۱۷							۰/۵
۲۲	الف) هزار ۰/۲۵ ب) بلبل، باغ، نغمه و ترانه «دو مورد» ۰/۵ ص ۹۱							۰/۷۵
۲۳	ب) «بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود پسته بی مغز چون لب واکند، رسوا شود ۰/۲۵ همان طور که بی مغزی پسته از باز بودن دهانش پیداست، انسان بی کمال نیز با باز کردن دهان؛ بی کمالی اش آشکار می گردد. (مصراع دوم تاییدی بر مصراع اول است.) ۰/۵ ص ۱۱۶							۰/۷۵
۲۴	مصراع دوم «الصبر مفتاح الفرج» ۰/۲۵ آوردن حدیث ۰/۲۵ ص ۳۶							۰/۵
۲۵	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) آغوش سحر استعاره مکنیه یا اضافه استعاری - خجل بودن مهتاب استعاره مکنیه یا تشخیص - تشنه دیدار کسی بودن کنایه از انتظار دیدار کسی داشتن - اوج فلک کنایه از نهایت بلند مرتبگی - همسایه دیوار به دیوار کنایه از بسیار نزدیک - مراعات نظیر بین کلمات «سحر، مهتاب، نور، خورشید و فلک» - تکرار واژه دیوار و شماست - واج آرایی صامت «س»، «ر»، «کسره اضافی (دو مورد کافی است.) ص ۴۷							۰/۵
۲۶	الف) به کار بردن فعل شو به معنی برو - ساختمان بیشتر کلمات ساده است اما بعضی از کلمات ساختمان مشتق - مرکب دارند. مانند حکم گزاران، لاله عذاران ... - جمع اسم با «ان» فارسی - به کار بردن فعل مضارع ساده به جای مضارع التزامی مانند: بند، گوید، نشینی - به کار بردن شبکه معنایی تناسب: گرد، صحرا، سوار یا داغ، لاله، لاله عذاران یا باغ، لاله سرو (هر پاسخ درست دیگر) (دو مورد) ۰/۵ ص ۴۶ ب) عشق به وطن و بیان ظلم و بی عدالتی استبدادگران - دعوت به قیام و آزادی خواهی و حسرت از دست دادن آزادی - خواهان - سخن از درد مردم و کشته شدن آزادی خواهان - شعر تحت تأثیر حوادث سیاسی دوران مشروطه و حاکمیت فضای سیاسی است. ۱ نمره ص ۴۶							۰/۵
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم								

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۲۷	الف) زبان ساده و قابل فهم - جمله ها کوتاه - در ساختار و ترکیب دستوری کلام، جمله هادریست تر و با طبیعت زبان هماهنگ تر می شوند - استفاده از اصطلاحات و تمثیلات محاوره ای مانند: روده ات بیره، حوصلم سر رفت - تکرار عبارت های عامیانه - استفاده از واژگان عربی آشنا مانند: حرف، حوصله، مثل، حالا. (ذکر دو مورد) ۰/۵ ص ۲۰ ب) کنایه: روده بریدن - ساکت شدن، حرف نزدن؛ ضرب المثل: آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی - تشریفات و تجملات سفره بیشتر از محتویات آن است و همچنین کنایه از: حواشی بیش از اصل آن (هر مورد ۰/۵ نمره) ص ۲۰		
۲۸	تنوع موضوع ها. دگرگونی های بنیادی، مانند مقاومت هشت ساله مردم در جنگ تحمیلی. اندیشه حاکم بر داستان اجتماعی است. استقبال از شهادت، فرهنگ ایثار و دفاع از وطن. ص ۱۰۱ برشی از خاطرات ۸ سال اسارت ۲۳ نوجوان ۱۳ تا ۲۳ ساله. خود نوشت احمد یوسف زاده از کتاب «آن بیست و سه نفر» ماجرای گروهی نوجوان رزمنده ایرانی از تیپ ثارالله کرمان که در مرحله مقدماتی عملیات بیت المقدس، در سال ۶۱ به اسارت نیروی های عراقی درآمدند، نویسنده داستان یکی از اسرا بود. صدام می خواست از سن کم آن ها استفاده تبلیغاتی کند ولی آن ها با حماسه آفرینی و رشادت مانع کار او شدند و تا ۲۶ مرداد ۶۹ در اسارت ماندند. (یا هر پاسخ مناسب دیگر) ۰/۵ ص ۱۲۱		
۲۰	" در نهایت، نظر همکاران محترم صائب است "		